

แหล่งเงินทุนของผู้สมัครในการเลือกตั้งทั่วไป จังหวัดสุพรรณบุรี พ.ศ. 2562*

Sources of Funds of Candidates in the General Election in
Suphan Buri Province, B.E. 2562

ฐปนรรต พรหมอินทร์**
Thapanat Prom-in***

บทความนี้

Received

21 เมษายน 2564

Revised

13 พฤษภาคม 2564

Accepted

1 กรกฎาคม 2564

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์แหล่งที่มาของเงินทุนที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับมาเพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งในพื้นที่ของตน ซึ่งจากผลการวิเคราะห์พบว่า แหล่งที่มาสำคัญที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งนำมาเป็นค่าใช้จ่ายคือ เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เงินสนับสนุนจากพรรคการเมือง และอีกเล็กน้อยเป็นเงินจากการรับบริจาค ทั้งนี้สำหรับในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีนั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งและได้รับเลือกตั้งจำนวน 3 คน ใช้เงินส่วนตัวของตนเองและเงินสนับสนุนจากพรรคการเมือง และอีก 1 คน ใช้เฉพาะเงินส่วนตัวของตนเองเท่านั้น จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี หรือได้รับการสนับสนุนจากผู้อื่นมีโอกาที่จะได้รับเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า

คำสำคัญ : การเลือกตั้ง, การเลือกตั้ง--สุพรรณบุรี, พรรคการเมือง--สุพรรณบุรี, การเลือกตั้ง--ค่าใช้จ่าย, ทุนในการหาเสียง

* บทความนี้ผู้เขียนได้นำข้อมูลประเด็นหนึ่งจากโครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมือง และพฤติกรรมเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 จังหวัดสุพรรณบุรี สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า ซึ่งเป็นผลงานวิจัยของผู้เขียนมาศึกษาวิเคราะห์เพิ่มเติม

** รองศาสตราจารย์, สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

*** Director of Research and Development Office, King Prajadhipok's Institute. (Ph.D.)

ABSTRACT

The purpose of this article is to present an analysis of the sources of funds that candidates received to be used for conducting campaign activities in their election area. It was found that the candidates' main sources of funds for election campaigning were the candidates' own personal money, support money from their political parties, and a small sum of donated money. As such, in election areas in Suphan Buri, three candidates spent their own personal money together with support money from their political parties, while one elected candidate spent only his own personal money. These results indicate that candidates who have good economic standing or have the support of others are more likely to be elected than candidates of inferior economic status.

Keywords: Election, Suphan Buri, Political Party, Election Expenditure

การเลือกตั้งเป็นกระบวนการทางการเมืองรูปแบบหนึ่งที่พลเมืองเข้ามามีส่วนร่วมด้วยการแสดงเจตจำนงตามความต้องการและการสนับสนุนโดยผ่านตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการปกครองประเทศ ซึ่งในการเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้นไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาล องค์กรจัดการเลือกตั้ง พรรคการเมือง รวมถึงผู้สมัครรับเลือกตั้งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ “เงิน” มาดำเนินกิจกรรมตามบทบาทและภารกิจขององค์กร หรือของบุคคล เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงิน คำถามที่น่าสนใจคือ แล้วเงินเหล่านั้นมาจากแหล่งใด จากใคร และมีจำนวนเงินมากน้อยเพียงใดในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ในบทความนี้จึงได้นำข้อมูลตัวเลขทางการเงินที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้รับมา มาวิเคราะห์และชี้ให้เห็นถึงแหล่งที่มาของเงินที่นำมาสู่ชัยชนะในการเลือกตั้ง ข้อมูลตัวเลขเหล่านี้นำมาจากเว็บไซต์สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรี (<http://ect.go.th/suphanburi>) จากรายงานรายรับและรายจ่าย (ผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง) (แบบ ส.ส./บข.9) ซึ่งในรายงานดังกล่าวแบ่งการเสนอข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน คือ รายรับซึ่งประกอบด้วย เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้, เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต และเงินบริจาคตาม ม. 68 และรายจ่าย ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการสมัครรับเลือกตั้ง, ค่าจ้างแรงงาน, ค่าจ้างทำของ, ค่าโฆษณาในสื่อต่างๆ, ค่าจัดทำป้ายและสิ่งพิมพ์, ค่าใช้จ่ายทางอิเล็กทรอนิกส์, ค่าจัดซื้อหรือเช่าวัสดุอุปกรณ์, ค่าเช่าสถานที่ และค่าตกแต่งสถานที่, ค่าเช่ายานพาหนะ, ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง, ค่าสาธารณูปโภค, ค่าอาหารและเครื่องดื่ม, ค่าอบรมผู้สมัครหรือผู้ช่วยหาเสียง และค่าใช้จ่ายอื่นๆ สำหรับในบทความนี้จะเน้นการนำข้อมูลเฉพาะในส่วนของรายรับมาวิเคราะห์และรายงานผลเป็นสำคัญ ข้อมูลที่ได้รับมาจะนำมาจำแนกวิเคราะห์เป็นรายเขตเลือกตั้งโดยจำแนกตามชื่อ-สกุล พรรคการเมือง แหล่งเงินที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งแต่ละคนได้รับจาก 3 แหล่ง คือ

เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้, เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต และเงินบริจาคตาม ม.68 โดยจะนำเสนอจำนวนเงินในแต่ละรายการที่มีการรายงานไว้ในเอกสาร และยอดสรุปรวม หลังจากนั้นจะนำเสนอผลเปรียบเทียบผู้สมัคร

รับเลือกตั้งที่มีรายรับสูงสุด 5 ลำดับ ทั้งในรูปแบบของตารางและกราฟเพื่อให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้จะนำเสนอภาพรวมเปรียบเทียบแหล่งเงินของผู้สมัครรับเลือกตั้งจากทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง และส่วนสุดท้ายจะเป็นการเปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินในส่วนของผู้สมัครรับเลือกตั้งจากพรรคชาติไทยพัฒนาที่ได้รับเลือกตั้งจากทั้ง 4 เขต ว่าแหล่งเงินของแต่ละคนนั้นมาจากแหล่งใด จำนวนเท่าใด

เงินทุนในการเลือกตั้งมาจากไหน?

แนวคิดการให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองหรือเงินทุนที่นำมาใช้ในการเลือกตั้งนั้น เป็นวิธีการที่รัฐช่วยให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งในกรณีของต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา อังกฤษ เยอรมนี และฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เป็นต้น นั้น พบว่ามีการให้การสนับสนุนใน 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ 1 การสนับสนุนโดยตรง ได้แก่ การที่รัฐได้จัดสรรเงินจากงบประมาณประจำปี หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่พรรคการเมือง และรูปแบบที่ 2 การสนับสนุนทางอ้อม ได้แก่ การที่รัฐส่งเสริมให้บุคคลและเอกชนบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองและให้นำเงินที่ได้บริจาคให้แก่พรรคการเมืองนั้นมาคำนวณเพื่อหักลดหย่อนในยอดของเงินรายได้ที่จะพึงประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้ประจำปี ทั้งนี้มีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้ (การเงินและการสนับสนุนพรรคการเมือง, ม.ป.ป., น. 1-11; สมปอง บุญวีระกุล, 2560, น. 20-23; วรพจน์ บุญพร, 2548, น. 18-39; อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า, 2561, น. 17-23)

ประเทศสหรัฐอเมริกา การกำหนดมาตรการสนับสนุนพรรคการเมือง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การสนับสนุนโดยรัฐ และการสนับสนุนโดยเอกชน

1. มาตรการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ เกิดขึ้นจากอิทธิพลของปริมาณเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ซึ่งเห็นได้ว่าพรรคการเมืองใดหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใดที่มีกำลังทรัพย์มากกว่าจะมีความได้เปรียบกว่าคู่แข่งรายอื่นๆ ทำให้พรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีความต้องการเงินจำนวนมากต้องตกอยู่ภายใต้การครอบงำของผู้บริจาค ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของรัฐที่ควรเข้ามาผ่อนปรนและแก้ปัญหาดังกล่าว โดยแบ่งออกเป็นมาตรการทางตรง และทางอ้อม ดังนี้

1.1 มาตรการสนับสนุนพรรคการเมืองทางตรง ในประเทศสหรัฐอเมริกามีมาตรการสนับสนุนเงินงบประมาณในการหาเสียงเลือกตั้งไว้เฉพาะแต่การเลือกตั้งประธานาธิบดี โดยกำหนดลักษณะการสนับสนุนในรูปแบบของการจ่ายเงินสมทบ หรือ Matching Fund ประชาชนชาวอเมริกันผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้สามารถแสดงความจำนงในแบบรายการเสียภาษีเงินได้ เพื่อให้รัฐนำเงินภาษีของตนเองไปสมทบเพื่อเป็นกองทุน

1.2 มาตรการสนับสนุนพรรคการเมืองทางอ้อม ด้วยการสนับสนุนสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้แก่ผู้บริจาคให้แก่พรรคการเมือง และการสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่นแก่พรรคการเมือง เช่น การซื้อเวลาในการออกอากาศผ่านสถานีของเอกชน เป็นต้น

2. มาตรการสนับสนุนพรรคการเมืองโดยเอกชน

2.1 การบริจาคเงินโดยบุคคลธรรมดา แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ คือเงินบริจาคให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละราย และคณะกรรมการการเมือง, เงินบริจาคให้แก่คณะกรรมการการเมืองที่จัดตั้งขึ้นโดยพรรคการเมือง, เงินบริจาคให้แก่

คณะกรรมการกิจการอื่นๆ และเงินบริจาคให้แก่คณะกรรมการการเมืองที่จัดตั้งขึ้นโดยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

2.2 การบริจาคเงินโดยนิติบุคคล

ประเทศอังกฤษ แบ่งออกเป็นการสนับสนุนเงิน และการสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่น

1. มาตรการสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐ รายงานของคณะกรรมการว่าด้วยการช่วยเหลือทางการเงินแก่พรรคการเมือง ใน ค.ศ. 1976 หรือที่เรียกว่า “Houghton Report” ให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการสนับสนุนให้เงินแก่พรรคการเมืองไว้เป็นสองส่วน คือ

- 1) การจ่ายเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองเป็นรายปี
- 2) การจ่ายเงินชดเชยค่าใช้จ่ายแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2. มาตรการสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่นให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐ ประกอบด้วย ค่าประโยชน์การ, ค่าห้องประชุม และค่าเวลากระจายเสียงทางวิทยุกระจายเสียง

ประเทศเยอรมนี รัฐมีมาตรการสนับสนุนเงิน และมาตรการสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่น

1. มาตรการสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐ สามารถแยกได้เป็น 2 ระบบ คือ

1.1 การสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองทางตรง มีหลักการพื้นฐาน คือ การสนับสนุนเงินบางส่วนโดยรัฐ โดยห้ามรัฐให้เงินแก่พรรคการเมืองเป็นจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่พรรคการเมืองหาเองได้ และในกฎหมายพรรคการเมือง ค.ศ. 1994 ได้มีการกำหนดขอบเขตการสนับสนุนให้เงินพรรคการเมืองเพิ่มขึ้น การสนับสนุนเงินโดยตรงมีหลักเกณฑ์ คือพรรคการเมืองจะได้เงินมากตามรากฐานของประชาชนที่สนับสนุนตนอยู่ ซึ่งพิจารณาได้จาก 2 ช่องทาง คือ

- 1) การให้เงินสนับสนุนโดยฐานคะแนนเสียง
- 2) การให้

เงินสนับสนุนโดยฐานเงินบริจาค โดยจะต้องเป็นเงินบริจาคจากบุคคลธรรมดาเท่านั้น

1.2 การสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองทางอ้อม ประเทศเยอรมนี ได้กำหนดมาตรการจูงใจให้มีการบริจาคเงินของภาคเอกชนในการสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมือง โดยรัฐจะลดหย่อนเงินภาษีให้แก่ประชาชนทั้งบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล

2. มาตรการสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่นให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐ ในทางปฏิบัติสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจะจัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองโดยไม่คิดมูลค่า โดยได้มีการจัดแบ่งเวลาให้มากขึ้นตามลำดับความสำคัญของแต่ละพรรค

ประเทศฝรั่งเศส รัฐมีมาตรการสนับสนุนเงิน และมาตรการสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่น

1. มาตรการสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐ

1.1 การสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองทางตรง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1) การสนับสนุนเพื่อดำเนินงานของพรรคการเมือง เป็นสองส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง จัดสรรให้แก่พรรคการเมืองตามสัดส่วนแห่งคะแนนเสียงที่แต่ละพรรคการเมืองได้รับในการเลือกตั้งรอบแรกของการเลือกตั้งทั่วไปในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ส่วนที่สอง จัดสรรให้แก่พรรคการเมืองตามสัดส่วนของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองที่ได้รับการเลือกตั้ง 2) การสนับสนุนเงินเพื่อช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง มี 2 ประเภท คือ 2.1) เงินชดเชยบางส่วน (Remboursement partiel) ที่รัฐบาลออกเงินช่วยค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในการโฆษณาหาเสียง เช่น ค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการดูแลการหาเสียง ค่าตีพิมพ์เอกสารและโปสเตอร์ 2.2) เงินชดเชยเหมาจ่าย (Remboursement forfaitaire) ซึ่งรัฐจ่ายเงินจำนวนร้อยละ 10 ของวงเงินที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ใช้จ่ายไปในการหาเสียงเลือกตั้ง

1.2 การสนับสนุนเงินให้แก่พรรคการเมืองทางอ้อม การบริจาคเงินแก่พรรคการเมืองโดยเอกชนสามารถนำมาคำนวณหักค่าลดหย่อนในการประเมินภาษีเงินได้ประจำปีได้ โดยมีการจำกัดวงเงินบริจาคไว้มี 2 ประเภท คือ 1) เงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กำหนดไว้ 4 กรณี คือ การเลือกตั้งประธานาธิบดี, การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร, การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภาแห่งชาติมณฑล และการเลือกตั้งสมาชิกสภาประชาคมยุโรป 2) เงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายที่ให้แก่พรรคการเมืองในกรณีผู้บริจาคเป็นนิติบุคคล

2. มาตรการสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่นให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐ เช่น รัฐจะเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการโฆษณาทางวิทยุ หรือโทรทัศน์ผ่านทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ของเอกชน นอกเหนือจากการจัดสรรเวลาให้หาเสียงผ่านทางวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ที่รัฐดำเนินการ

ประเทศญี่ปุ่น (สมปอง บุนวีระกุล, 2560 น. 22-23; วรพจน์ บุญพร, 2548, น. 32-39; อริยธัช แก้วเกาะสะบ้า, 2561, น. 23-25)

การบริจาคเงินสามารถทำได้ 2 วิธีเช่นเดียวกับประเทศที่กล่าวมาข้างต้น คือ (1) การให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองโดยเอกชน และ (2) การให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองโดยรัฐ ซึ่งรัฐจะกำหนดเงินสนับสนุนรายปีแก่พรรคการเมืองเป็นเงินทั้งสิ้น 30.9 พันล้านเยน ทั้งนี้กฎหมายของญี่ปุ่นห้ามไม่ให้รับเงินบริจาค 2 กรณี คือ (1) การห้ามรับเงินบริจาคจากต่างชาติ และ (2) การห้ามบริจาคเงินหรือรับเงินบริจาคโดยไม่ปรากฏชื่อ

การสนับสนุนพรรคการเมือง ของประเทศไทย

การสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐของประเทศไทย เกิดขึ้นเป็นรูปธรรมตั้งแต่ พ.ศ. 2540 แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การสนับสนุนโดยรัฐ และโดยเอกชน ดังนี้ (อริย์รัช แก้วเกาะสะบ้า, 2561, น. 11-15)

1. การสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยรัฐ โดยมีกองทุนพัฒนาพรรคการเมืองซึ่งมีทุนหมุนเวียนสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่พรรคการเมือง และกองทุนนี้จัดตั้งอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เป็นหน่วยงานที่จัดการการเลือกตั้งและสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองทุกพรรคที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งแบ่งเป็น (1.1) การสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยตรง รัฐได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองซึ่งมีเงินจากงบประมาณรายจ่าย ทรัพย์สินหรือดอกเบียเงินค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งหรือผลประโยชน์ต่างๆ หรือเงินและผลประโยชน์ที่รัฐจัดให้ก็รวมไว้ที่กองทุนแห่งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและเป็นค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและการส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมทางการเมือง (1.2) การสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยอ้อม โดยการบริจาคให้แก่พรรคการเมือง ซึ่งบุคคลหรือนิติบุคคลที่บริจาคสามารถนำไปใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้ (1.3) การสนับสนุนประโยชน์อย่างอื่นโดยรัฐด้วยการสนับสนุนเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐ

2. การสนับสนุนทางการเงินให้แก่พรรคการเมืองโดยเอกชน แบ่งเป็น (2.1) การบริจาคโดยบุคคลธรรมดา (2.2) กรณีที่บุคคลนั้นเป็นนิติบุคคล (2.3) พรรคการเมืองสามารถจัดกิจกรรมระดมทุนของพรรคการเมือง

จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สรุปการให้การสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมือง ดังนี้ (กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, ม.ป.ป., น. 1-2)

1. การจัดสรรเงินสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา 75 แห่ง พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 จัดสรรเงินสนับสนุนเป็นรายปีแก่พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปครั้งล่าสุด

2. การจัดสรรเงินสนับสนุนสมทบแก่พรรคการเมืองที่ได้รับบริจาค โดยแสดงเจตนาในแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี ตามมาตรา 76 แห่ง พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 จัดสรรเงินสนับสนุนสมทบแก่พรรคการเมืองที่ได้รับบริจาคทั้งหมดที่ได้รับจากบริจาค

3. การจัดสรรสนับสนุนให้แก่พรรคการเมืองตามมาตรา 81 แห่ง พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้พรรคการเมืองได้รับการสนับสนุนค่าไปรษณียากร ค่าโทรศัพท์ หรือค่าโทรคมนาคมอื่น การจัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ของพรรคการเมือง ค่าเช่าสำนักงาน พรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมือง ค่าสาธารณูปโภค ค่าเช่าสถานที่จัดประชุมใหญ่พรรคการเมือง หรือจัดประชุมใหญ่สาขาพรรคการเมือง หรือเพื่อการหาเสียงเลือกตั้ง และการอื่นเพื่อให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกัน

นอกจากนี้ยังมีการสนับสนุนด้านอื่นๆ ดังนี้

1. การแถลงผลงานของพรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา 79 แห่ง พ.ร.ป. ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2550 ด้วยการจัดสรรเวลาออกอากาศโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ

2. การสนับสนุนการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และพรรคการเมืองตามมาตรา 59 แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2540 ประกอบด้วย (2.1) การจัดสถานที่ปิดประกาศและที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง (2.2) การพิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครหรือพรรคการเมืองไปให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (2.3) สถานที่สำหรับให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ในการโฆษณาหาเสียง (2.4) การกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาให้พรรคการเมืองโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของรัฐ และ (2.5) การสนับสนุนของรัฐในกิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

3. การสนับสนุนการหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ตามมาตรา 124 แห่ง พ.ร.บ. ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. 2540 ประกอบด้วย (1) การจัดสถานที่ปิดประกาศ และที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการหาเสียงเลือกตั้ง (2) การพิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และผู้สมัครหรือพรรคการเมืองไปให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (3) สถานที่สำหรับให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ในการโฆษณาหาเสียง และ (4) การสนับสนุนของรัฐในกิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

นอกจากนี้ที่มาหรือแหล่งเงินทุนในการเลือกตั้งที่ผู้สมัครรับเลือกตั้ง พรรคการเมือง และรัฐบาลนำมาใช้เพื่อดำเนินการจัดการเลือกตั้งจาก 4 แหล่ง (ธโรธ ตูทองคำ, 2559, น. 560-561) คือ

1. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้ที่ใช้เงินทุนสนับสนุนการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ทั้งในรูปของการบริจาคให้กับพรรคการเมืองที่ตนสังกัด หรือการใช้จ่ายในการเลือกตั้งของตนเอง แหล่งเงินทุนในส่วนนี้จึงเป็นผลให้ผู้สมัคร

รับเลือกตั้งที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี หรือได้รับการสนับสนุนจากผู้อื่นมีโอกาสที่จะได้รับเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า

2. พรรคการเมือง แหล่งที่มาของเงินทุนของพรรคการเมืองมาจากหลายแหล่ง คือ การบริจาคของประชาชน การบำรุงพรรคของสมาชิกพรรคการเมือง การจัดกิจกรรมของพรรคการเมือง และการจัดสรรของรัฐบาลในการให้เงินอุดหนุนพรรคการเมือง

3. ผู้บริจาค เป็นเงินที่ผู้บริจาคเพื่อสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งให้นำไปใช้จ่ายในการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

4. รัฐบาล ในบางประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้วต่างให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการเลือกตั้ง รวมถึงการสนับสนุนเงินทุนแก่พรรคการเมืองเพื่อรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง

พรรคการเมืองเจ้าของพื้นที่พรรคชาติไทย/พรรคชาติไทยพัฒนา

หากวิเคราะห์ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรีที่ผ่านมา โดยพิจารณาจากผลการเลือกตั้งนับตั้งแต่ พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา พบว่าผู้ที่ได้รับเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีล้วนแล้วแต่มาจากพรรคชาติไทย/พรรคชาติไทยพัฒนา มีเพียงการเลือกตั้งใน พ.ศ. 2554 ที่พรรคชาติไทยต้องเสียเขตเลือกตั้งไป 1 เขตให้กับพรรคเพื่อไทย โดยการเลือกตั้งใน พ.ศ. 2548 พรรคชาติไทยได้รับเลือกตั้งทั้ง 6 เขต คือ โดยเขตเลือกตั้งที่ 1, 2 และ 4 เป็นของตระกูลศิลปอาชา คือ นายวรารุณ ศิลปอาชา, นางสาวกัญญา ศิลปอาชา และนายบรรหาร ศิลปอาชา ขณะที่เขตเลือกตั้งที่ 3 นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เขตเลือกตั้งที่ 5 นายยุทธนา โพธิ์สุธน และเขตเลือกตั้งที่ 6 นายเสมอแก้ว เทียงธรรม

ต่อมาการเลือกตั้งใน พ.ศ. 2550 พรรคชาติไทย ได้รับเลือกตั้งทั้ง 2 เขต คือเขตเลือกตั้งที่ 1 นายบรรหาร ศิลปอาชา, นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ และนายวรวิทย์ ศิลปอาชา ส่วนเขตเลือกตั้งที่ 2 คือ นายเสมอแก้ว เทียงธรรม และนายยุทธนา โพธิ์สุธน

ทั้งนี้ในการเลือกตั้ง พ.ศ. 2554 พรรคชาติไทยได้รับชัยชนะเพียง 5 เขต ประกอบด้วยเขตเลือกตั้งที่ 1-4 คือ นายสรชิต สุจิตต์, นายชาญชัย ประเสริฐสุวรรณ, นายพนพล มาตรศรี และนางสาวพัชรี โพธิ์สุธน ส่วนเขตเลือกตั้งที่ 5 ต้องสูญเสียที่นั่งให้กับพรรคเพื่อไทย โดยผู้ที่ได้รับเลือกตั้ง คือนายสหัสรัฐ กุลศรี

ส่วนการเลือกตั้งเมื่อ พ.ศ. 2562 พรรคชาติไทย พัฒนากลับมายึดครองพื้นที่ในทุกเขตเลือกตั้งได้อีกครั้ง ประกอบด้วยเขตเลือกตั้งที่ 1 นายสรชิต สุจิตต์, เขตเลือกตั้งที่ 2 นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ, เขตเลือกตั้งที่ 3 นายประภัตร โพธิ์สุธน และเขตเลือกตั้งที่ 4 นายเสมอแก้ว เทียงธรรม

แหล่งเงินทุนของผู้สมัครรับเลือกตั้ง จังหวัดสุพรรณบุรีมาจากไหน?

หากศึกษาวิเคราะห์ถึงแหล่งเงินทุนหรือที่มาของเงินที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง พบว่า มีที่มาจาก 3 แหล่ง คือ เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง และเงินจากการบริจาคตาม ม.68 (พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง, 2560, น. 21) ซึ่งผลการวิเคราะห์ มีดังนี้

เขตเลือกตั้งที่ 1

ในเขตเลือกตั้งนี้ แหล่งที่มาของเงินทุนของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติให้ลงสมัครรับเลือกตั้งจำนวน 23 คน แบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 9 คน มีแหล่งที่มาของเงินทุน

จาก 2 แหล่ง คือ ส่วนที่พรรคการเมืองจัดสรรให้ และเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง กลุ่มที่ 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 1 คน มีแหล่งที่มาของเงินทุนจาก 2 แหล่ง คือ เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง และเงินจากการบริจาคตาม ม.68 และกลุ่มที่ 3 ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 13 คน ที่ใช้เงินจากแหล่งเดียว โดยแบ่งออกเป็น 2 กรณีคือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 5 คน ใช้เงินเฉพาะจากที่พรรคการเมืองจัดสรรให้ และผู้สมัครรับเลือกตั้งอีก 8 คน ที่ใช้เฉพาะเงินส่วนตัวของตนเอง (ตารางที่ 1) ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับสูงสุดคือ นายสรชิต สุจิตต์ จากพรรคชาติไทยพัฒนา มีรายรับจำนวน 1,100,000 บาท แบ่งเป็นเงินที่พรรคการเมืองจัดสรรให้ จำนวน 100,000 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 1,000,000 บาท รองลงมาคือนายศุภกิจ กลิ่นหอม พรรคพลังประชารัฐ มีรายรับจำนวน 916,000 บาท โดยแบ่งเป็นเงินที่พรรคการเมืองจัดสรรให้ จำนวน 800,000 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 116,000 บาท ลำดับ 3 นายบุญเสริม แผนสมบูรณ์ จากพรรคพลังประชาชนไทย ซึ่งใช้เงินส่วนตัวของผู้สมัครทั้งหมด จำนวน 790,000 บาท

หากวิเคราะห์จากเงินที่พรรคการเมืองจัดสรรให้แล้วพบว่า ในเขตเลือกตั้งนี้ มีพรรคการเมืองที่จัดสรรเงินให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 15 พรรค คือ พรรคประชาธิปัตย์ พรรคพลังท้องถิ่นไทย พรรคชาติไทยพัฒนา พรรคชาติพัฒนา พรรคพลังประชารัฐ พรรคประชาธิวัฒน์ พรรครวมพลังประชาชาติไทย พรรคภูมิใจไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรครักษ์ผืนป่าแห่งประเทศไทย พรรคประชาชนปฏิรูป พรรคประชาธิปไตยใหม่ พรรคเพื่อชาติ พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย และพรรคกรีน โดยพรรคพลังประชารัฐจัดสรรให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งสูงสุดจำนวน 800,000 บาท รองลงมาคือ พรรครวมพลังประชาชาติไทย จำนวน 610,000 บาท และลำดับ 3 พรรคเศรษฐกิจใหม่ จำนวน 300,000 บาท

ในทางตรงกันข้าม ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เงินส่วนตัวของตนเองในการดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งทั้งหมดมีจำนวน 8 พรรค คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของ พรรครวมใจไทย พรรคสยามพัฒนา พรรคอนาคตใหม่ พรรคพลังธรรมใหม่ พรรคพลังปวงชนไทย พรรคประชากรไทย พรรคประชาไทย และพรรคไทรักธรรม โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 ลำดับแรกที่ใช้จำนวนเงินสูงสุดคือ นายบุญเสริม แผนสมบูรณ์ พรรคพลังปวงชนไทย ใช้เงินไปจำนวน 790,000 บาท รองลงมาคือ นายอัครวิทย์ ผดุงชีวิต พรรคอนาคตใหม่ ใช้เงินไป

จำนวน 350,000 บาท และนายสุวรรณ โพธิ์สิงห์ พรรคพลังธรรมใหม่ ใช้เงินไปจำนวน 238,110 บาท

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะแหล่งเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนแล้วพบว่า นายสรชิต สุจิตต์ พรรคชาติไทยพัฒนา ใช้วงเงินสูงสุดจำนวน 1,000,000 บาท รองลงมาคือ นายบุญเสริม แผนสมบูรณ์ พรรคพลังปวงชนไทย ใช้เงินส่วนตัวจำนวน 790,000 บาท และลำดับ 3 คือ นายอิสระ บุญญาอรุณเนตร พรรคประชาธิปัตย์ ใช้เงินส่วนตัวจำนวน 425,000 บาท

ตารางที่ 1 แหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 1

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายขวัญชัย เหลืองพิทักษ์/รวมใจไทย	-	164,000	-	164,000
นายอิสระ บุญญาอรุณเนตร/ประชาธิปัตย์	200,000	425,000	-	625,000
ร.ต.สุพจน์ ดอกกล้าเจียก/พลังท้องถิ่นไทย	60,000	80,000	-	140,000
นางสาวไพบรียา ส่องทอง/สยามพัฒนา	-	102,050	-	102,050
นายสรชิต สุจิตต์/ชาติไทยพัฒนา	100,000	1,000,000	-	1,100,000
นางอำพรรัตน์ สุนทรวาท/ชาติพัฒนา	100,000	-	-	100,000
นายอัครวิทย์ ผดุงชีวิต/อนาคตใหม่	-	350,000	-	350,000
นายศุภกิจ กลิ่นหอม/พลังประชารัฐ	800,000	116,000	-	916,000
นายสุวรรณ โพธิ์สิงห์/พลังธรรมใหม่	-	238,010	100	238,110
นายทวิช ชัยยืนยง/ประชาภิวัฒน์	40,000	5,000	-	45,000
นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์/รวมพลังประชาชาติไทย	610,000	20,000	-	630,000
นายอดุลย์ ศรีดี/ภูมิใจไทย	280,000	-	-	280,000
นายสุเทพ วงศ์กรานต์/เศรษฐกิจใหม่	300,000	-	-	300,000
นายศักดิ์ชัย เจริญวัย/รักษัผืนป่าแห่งประเทศไทย	50,000	3,990	-	53,990
นางพัชรีย์ ปุ่นเจริญ/ประชาชนปฏิรูป	12,000	-	-	12,000

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
จ.ส.ต.ณัฏฐ์ไพโรจน์ พัวจันทร์ดี/ประชาธิปไตยใหม่	10,000	14,000	-	24,000
นางพรพิไล บุตรดา/เพื่อชาติ	70,000	210,000	-	280,000
นายปั่น บุญศรี/เครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	18,000	-	-	18,000
นายบุญเสริม แผนสมบูรณ์/พลังปวงชนไทย	-	790,000	-	790,000
นางฉลวย เชิดฉันท์/กรีน	25,000	130	-	25,130
นางนงนุช มะลิทอง/ประชาธรรมไทย	-	15,659	-	15,659
นางสาวปรางชิด ไขนาท/ประชาไทย	-	30,000	-	30,000
นางสาวพรทิพย์ สามงามแสน/ไทรภักธรรม	-	110,000	-	110,000

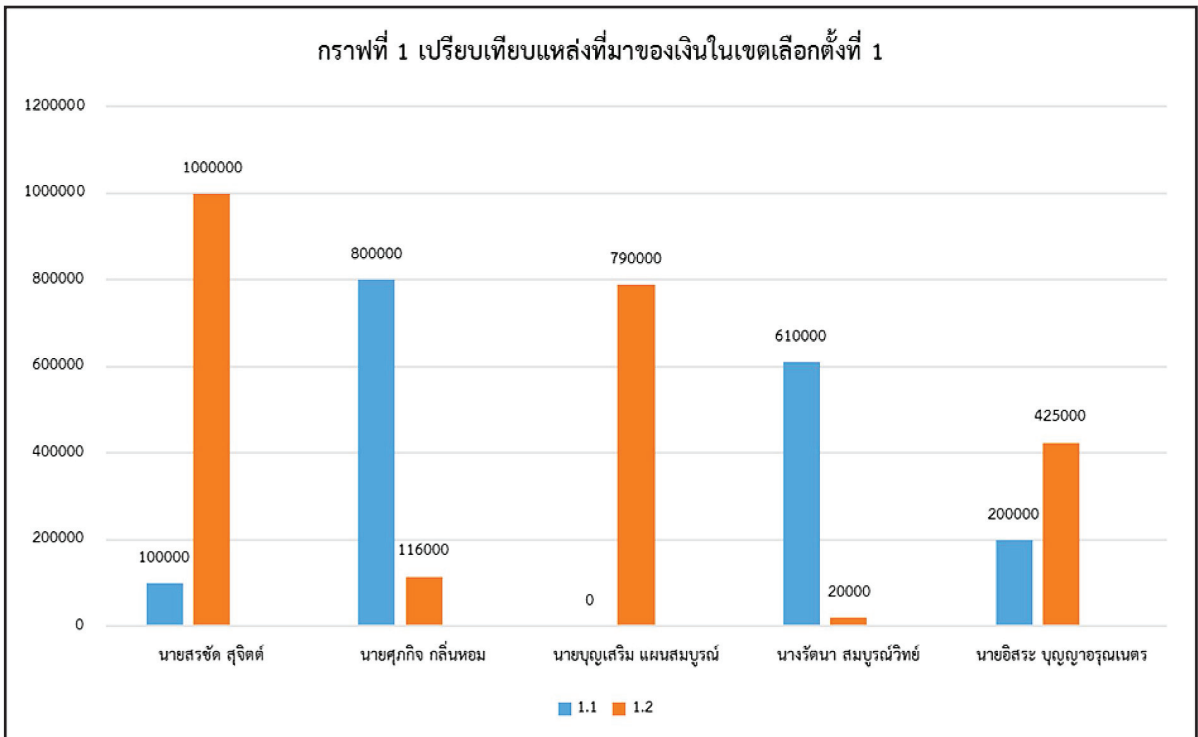
หมายเหตุ * 1.1 หมายถึง เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ 1.2 เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 1.3 หมายถึง เงินจากการบริจาคตาม ม.68

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบรายรับของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับสูงสุด 5 ลำดับแรก (ตารางที่ 2 และกราฟที่ 1) พบว่า มีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 4 คน มีแหล่งที่มาของเงินจาก 2 แหล่ง คือ จากพรรคการเมืองจัดสรรให้ และจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ นายสรชัช สุจิตต์ พรรคชาติไทยพัฒนา นายศุภกิจ

กลิ่นหอม พรรคพลังประชารัฐ นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์ พรรครวมพลังประชาชาติไทย และนายอิสระ บุญญาอรุณเนตร พรรคประชาธิปัตย์ โดยมีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 1 คน มีแหล่งที่มาของเงินจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งเอง คือ นายบุญเสริม แผนสมบูรณ์ พรรคพลังปวงชนไทย

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 1

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายสรชัช สุจิตต์/ชาติไทยพัฒนา	100,000	1,000,000	-	1,100,000
นายศุภกิจ กลิ่นหอม/พลังประชารัฐ	800,000	116,000	-	916,000
นายบุญเสริม แผนสมบูรณ์/พลังปวงชนไทย	-	790,000	-	790,000
นางรัตนา สมบูรณ์วิทย์/รวมพลังประชาชาติไทย	610,000	20,000	-	630,000
นายอิสระ บุญญาอรุณเนตร/ประชาธิปัตย์	200,000	425,000	-	625,000

เขตเลือกตั้งที่ 2

ในเขตเลือกตั้งนี้ มีผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งสิ้นจำนวน 24 คน พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 8 คน มีรายรับหรือที่มาของแหล่งเงินที่ใช้ในการเลือกตั้งจาก 2 แหล่ง คือ พรรคการเมืองจัดสรรให้ และเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ขณะที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกจำนวน 16 คน ที่ใช้เงินจากแหล่งเดียว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กรณี คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง 2 คน ที่ใช้เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ และอีก 14 คน ที่ใช้เงินส่วนตัวของตนเอง (ตารางที่ 3)

ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับของเงินสูงที่สุดคือ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ จากพรรคชาติไทยพัฒนา มีรายรับจำนวน 1,500,000 บาท แบ่งเป็นเงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้จำนวน 120,000 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 1,380,000 บาท รองลงมาคือ นายพงศ์พิฑาญ ดามาพงศ์ จากพรรคพลังประชารัฐ มีรายรับจำนวน 1,037,000 บาท

แบ่งเป็นเงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้จำนวน 799,000 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 238,000 บาท และลำดับ 3 คือ นายวิสุทธิ สุนทรวิภาต พรรคประชาธิปัตย์ มีรายรับจำนวน 677,900 บาท แบ่งเป็นเงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้จำนวน 635,400 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 42,500 บาท

หากพิจารณาจากเงินที่พรรคการเมืองจัดสรรให้แล้ว พบว่า ในเขตเลือกตั้งนี้ มีพรรคการเมืองที่จัดสรรเงินให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 10 พรรค คือ พรรครวมพลังประชาชาติไทย พรรคชาติไทยพัฒนา พรรคพลังท้องถิ่นไท พรรคพลังประชารัฐ พรรคชาติพัฒนา พรรคประชาธิปัตย์ พรรคเพื่อชาติ พรรคประชาชน ปฏิรูป พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย และพรรคพลังชาติไทย โดยพรรคพลังประชารัฐจัดสรรให้กับผู้สมัครสูงที่สุดจำนวน 799,000 บาท รองลงมาคือ พรรคประชาธิปัตย์ จำนวน 635,400 บาท และลำดับ 3 คือพรรครวมพลังประชาชาติไทย จำนวน 510,000 บาท

ในทางตรงกันข้าม ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เงินส่วนตัวของตนเองในการดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งทั้งหมดมีจำนวน 14 พรรค คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคพลังธรรมใหม่ พรรครวมใจไทย พรรคเสรีรวมไทย พรรครักษ์ผืนป่าแห่งประเทศไทย พรรคภูมิใจไทย พรรคสยามพัฒนา พรรคประชาภิวัฒน์ พรรคอนาคตใหม่ พรรคประชาธิปไตยใหม่ พรรคพลังปวงชนไทย พรรคกรีน พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคประชาไทย และพรรคไทภักธรรม โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 ลำดับแรกที่ใช้จำนวนเงินสูงสุดคือ นายจตุพล สิงห์มรกต พรรครวมใจไทย ใช้เงินไปจำนวน 320,000 บาท

รองลงมาคือ นายสกุลไทย เมฆฉาย พรรคเศรษฐกิจใหม่ ใช้เงินไปจำนวน 311,400 บาท และนายไพรัตน์ อบเชย พรรคพลังธรรมใหม่ ใช้เงินไปจำนวน 276,540 บาท

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะแหล่งเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนแล้วพบว่า นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ พรรคชาติไทยพัฒนา ใช้วงเงินสูงสุดจำนวน 1,380,000 บาท รองลงมาคือ นายจตุพล สิงห์มรกต พรรครวมใจไทย ใช้เงินไปจำนวน 320,000 บาท และลำดับ 3 คือ นายสกุลไทย เมฆฉาย พรรคเศรษฐกิจใหม่ จำนวน 311,400 บาท

ตารางที่ 3 แหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 2

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายธนศักดิ์ อินทร์น้อย/รวมพลังประชาชาติไทย	510,000	20,000	-	530,000
นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ/ชาติไทยพัฒนา	120,000	1,380,000	-	1,500,000
นายไพรัตน์ อบเชย/พลังธรรมใหม่	-	276,540	-	276,540
นายจตุพล สิงห์มรกต/รวมใจไทย	-	320,000	-	320,000
นายพรเทพ ทศนสุวรรณ/พลังท้องถิ่นไท	60,000	100,000	-	160,000
นายพงศ์พิชาญ ดามาพงศ์/พลังประชารัฐ	799,000	238,000	-	1,037,000
นางสาวสุดใจ เอี่ยมสอาด/เสรีรวมไทย	-	200,000	-	200,000
นายบัณฑิต หงษ์ว่อง/รักษ์ผืนป่าแห่งประเทศไทย	-	90,000	-	90,000
นายวิรัช ชัยรอด/ภูมิใจไทย	-	189,000	-	189,000
นายชินพรรณ ธันยวิโรจน์/สยามพัฒนา	-	112,000	-	112,000
นางสุชาติ ฤทธิเดช/ชาติพัฒนา	180,000	-	-	180,000
นายวิสุทธิ สุนทรวีภาต/ประชาธิปไตย	635,400	42,500	-	677,900
นายแสงชัย อำนวยวัฒนกุล/ประชาภิวัฒน์	-	20,000	-	20,000
นายสุเมธ เรืองเดช/อนาคตใหม่	-	239,000	-	239,000
นางสาวภรณ์พัฒนา อุบาลี/เพื่อชาติ	70,000	40,000	-	110,000

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นางสรุณีย์ ประเสริฐศรี/ประชาธิปัตย์ใหม่	-	24,900	-	24,900
นายฐนดร พันธุ์อม/พลังประชาชนไทย	-	240,000	-	240,000
นางสาวสุภัคจิรา ดึงพันธ์/ประชาชนปฎิรูป	12,000	-	-	12,000
นายถนอม เจริญ/เครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	10,000	35,000	-	45,000
นายสุมิตร เอสมบุญ/กรีน	-	58,100	-	58,100
นายสกุลไทย เมฆฉาย/เศรษฐกิจใหม่	-	311,400	-	311,400
นายชูเกียรติ อรุณวัฒน์/ประชาไทย	-	40,000	-	40,000
นายสุวรรณ ขาวโพนทอง/พลังชาติไทย	20,000	116,473	-	136,473
นายสุนทร สามงามแสน/ไทรภักธรรม	-	58,070	-	58,070

หมายเหตุ * 1.1 หมายถึง เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ 1.2 เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 1.3 หมายถึง เงินจากการบริจาคตาม ม.68

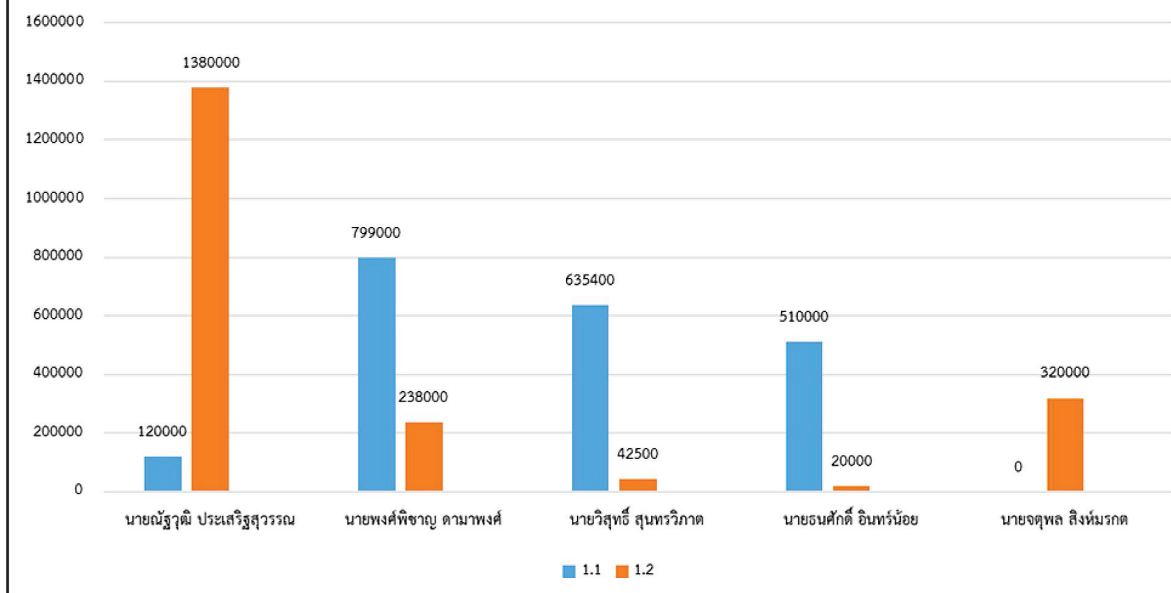
หากวิเคราะห์เปรียบเทียบรายรับของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับสูงสุด 5 ลำดับแรก (ตารางที่ 4 และกราฟที่ 2) พบว่า มีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 4 คน มีแหล่งที่มาของเงินจาก 2 แหล่ง คือ จากพรรคการเมืองจัดสรรให้ และจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ พรรคชาติไทยพัฒนา นายพงศ์พิชาญ

ดามาพงศ์ พรรคพลังประชารัฐ นายวิสุทธิ สุนทรวินาท พรรคประชาธิปัตย์ และนายธนศักดิ์ อินทร์น้อย พรรครวมพลังประชาชาติไทย โดยมีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 1 คน ที่มีแหล่งที่มาของเงินจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งเอง คือ นายจตุพล สิงห์มรกต พรรครวมใจไทย

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 2

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ/ชาติไทยพัฒนา	120,000	1,380,000	-	1,500,000
นายพงศ์พิชาญ ดามาพงศ์/พลังประชารัฐ	799,000	238,000	-	1,037,000
นายวิสุทธิ สุนทรวินาท/ประชาธิปัตย์	635,400	42,500	-	677,900
นายธนศักดิ์ อินทร์น้อย/รวมพลังประชาชาติไทย	510,000	20,000	-	530,000
นายจตุพล สิงห์มรกต/รวมใจไทย	-	320,000	-	320,000

กราฟที่ 2 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 2

เขตเลือกตั้งที่ 3

ในเขตเลือกตั้งนี้ มีผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติให้ลงสมัครรับเลือกตั้งทั้งสิ้นจำนวน 25 คน พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 10 คน มีรายรับหรือแหล่งที่มาของเงินที่ใช้ในการเลือกตั้งจาก 2 แหล่ง คือ พรรคการเมืองจัดสรรให้ และเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ขณะที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 15 คน ที่ใช้เงินจากเพียงแหล่งเดียว ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 4 คน ใช้เงินเฉพาะที่พรรคการเมืองจัดสรรให้ และอีกจำนวน 11 คนที่ใช้เงินส่วนตัวของตนเอง (ตารางที่ 5)

ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับของเงินสูงที่สุดคือ นายจองชัย เทียงธรรม จากพรรคภูมิใจไทย มีรายรับจำนวน 1,200,000 บาท โดยเป็นเงินส่วนตัวของผู้สมัครทั้งหมด รองลงมาคือ นายประภัตร โพธสุธน จากพรรคชาติไทยพัฒนา มีรายรับจำนวน 1,130,000 บาท แบ่งเป็นเงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้จำนวน 100,000 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 1,030,000 บาท และลำดับ 3 คือ นายยุทธนา ลับบัวเงิน

พรรคพลังประชาชน มีรายรับจำนวน 752,000 บาท แบ่งเป็นเงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้จำนวน 719,000 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 33,000 บาท

หากพิจารณาจากเงินที่พรรคการเมืองจัดสรรให้แล้ว พบว่า ในเขตเลือกตั้งนี้ มีพรรคการเมืองที่จัดสรรเงินให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 14 พรรค คือ พรรคประชาธิปัตย์ พรรครวมพลังประชาชาติไทย พรรครักษ์ผืนป่าแห่งประเทศไทย พรรคพลังประชาชน พรรคประชาธิวัฒน์ พรรคชาติไทยพัฒนา พรรคชาติพัฒนา พรรคเพื่อชาติ พรรคพลังท้องถิ่นไท พรรคประชาชนปฎิรูป พรรคพลังชาติไทย พรรคกรีน พรรคแผ่นดินธรรม และพรรคประชาธรรมไทย โดยพรรคพลังประชาชนจัดสรรให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้งสูงที่สุดจำนวน 719,000 บาท รองลงมาคือ พรรครวมพลังประชาชาติไทย จำนวน 510,000 บาท และลำดับ 3 คือ พรรคประชาธิวัฒน์ จำนวน 120,000 บาท

ในทางตรงกันข้าม ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เงินส่วนตัวของตนเองในการดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งทั้งหมด

มีจำนวน 11 พรรค คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของ พรรคภูมิใจไทย พรรครวมใจไทย พรรคอนาคตใหม่ พรรคพลังธรรมใหม่ พรรคเสรีรวมไทย พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ใหม่ พรรคพลังปวงชนไทย พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย พรรคครูไทยเพื่อประชาชน และพรรคประชาไทย โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 ลำดับแรกที่ใช้จำนวนเงินสูงสุดคือ นายจองชัย เทียงธรรม พรรคภูมิใจไทย ใช้เงินไปจำนวน 1,200,000 บาท รองลงมาคือนายสกุลไทย นายทวีศักดิ์ ฐานบัญชา พรรคอนาคตใหม่ ใช้เงินไปจำนวน

700,000 บาท และ จ.ส.อ.ภูวดิษฐ์ นรการ พรรคพลังปวงชนไทย ใช้เงินไปจำนวน 400,000 บาท

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะแหล่งเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนแล้วพบว่า นายจองชัย เทียงธรรม พรรคภูมิใจไทย ใช้วงเงินสูงสุดจำนวน 1,200,000 บาท รองลงมาคือ นายประภัตร โพธสุธน พรรคชาติไทยพัฒนา จำนวน 1,030,000 บาท และลำดับ 3 คือ นายทวีศักดิ์ ฐานบัญชา พรรคอนาคตใหม่ จำนวน 700,000 บาท

ตารางที่ 5 แหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 3

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
พล.ต.ต.มณฑล มือนันต์/ประชาธิปัตย์	105,000	180,000	-	285,000
นายสมควร เณรจาทิ/รวมพลังประชาชาติไทย	510,000	-	-	510,000
นายจองชัย เทียงธรรม/ภูมิใจไทย	-	1,200,000	-	1,200,000
นายอำนาจ ศรีสุราษฎร์/รักษ์ผืนป่าแห่งประเทศไทย	50,000	220,000	-	270,000
นายยุทธนา ลับบัวเงิน/พลังประชารัฐ	719,000	33,000	-	752,000
นายธนพิสิฐ ว่องจิราธิ์/รวมใจไทย	-	219,000	-	219,000
นายทวีศักดิ์ ฐานบัญชา/อนาคตใหม่	-	700,000	-	700,000
นายอดิโรจน์ สุขสวัสดิ์/ประชาภิวัฒน์	120,000	15,500	-	135,500
นายณมนต์ เรืองสวัสดิ์/พลังธรรมใหม่	-	144,000	-	144,000
พ.ต.ท.สีหราช อยู่สุวรรณ/เสรีรวมไทย	-	210,000	-	210,000
นายประภัตร โพธสุธน/ชาติไทยพัฒนา	100,000	1,030,000	-	1,130,000
นางสาวนพรัตน์ แจ่มจรัส/ชาติพัฒนา	100,000	-	-	100,000
นายกำจัด ใจดี/เศรษฐกิจใหม่	-	160,550	-	160,550
นางสาวสุนิสา หาญกล้า/เพื่อชาติ	110,000	100,000	-	210,000
นางสาวนารัตน์ โพธิ์บุรีพานิช/ประชาธิปัตย์ใหม่	-	225,000	-	225,000
นายประเทือง จินดาวงษ์/พลังท้องถิ่นไท	60,000	100,000	-	160,000

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
จ.ส.อ.ภูดิษฐ์ นรการ/พลังประชาชนไทย	-	400,000	-	400,000
นายธัญวิสิฐ ทับทิมทอง/ประชาชนปฏิรูป	12,000	-	-	12,000
นายบุญมา ปิ่นกระจัน/พลังชาติไทย	27,000	60,000	-	87,000
นายเนติ สกุลพราหมณ์/เครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	-	21,097	-	21,097
นายชวส์ พันธุ์จบลิงห์/ครูไทยเพื่อประชาชน	-	21,600	-	21,600
นายสมาน วงษ์กัณหา/กรีน	25,000	-	-	25,000
นายยงยุทธ พรรณกลิน/แผ่นดินธรรม	10,000	27,000	-	37,000
นางสาวสรวส สว่างศรี/ประชากรธรรมไทย	10,000	1,120	-	11,120
นายบุญศักดิ์ พวงพัวเพชร/ประชาไทย	-	100,000	-	100,000

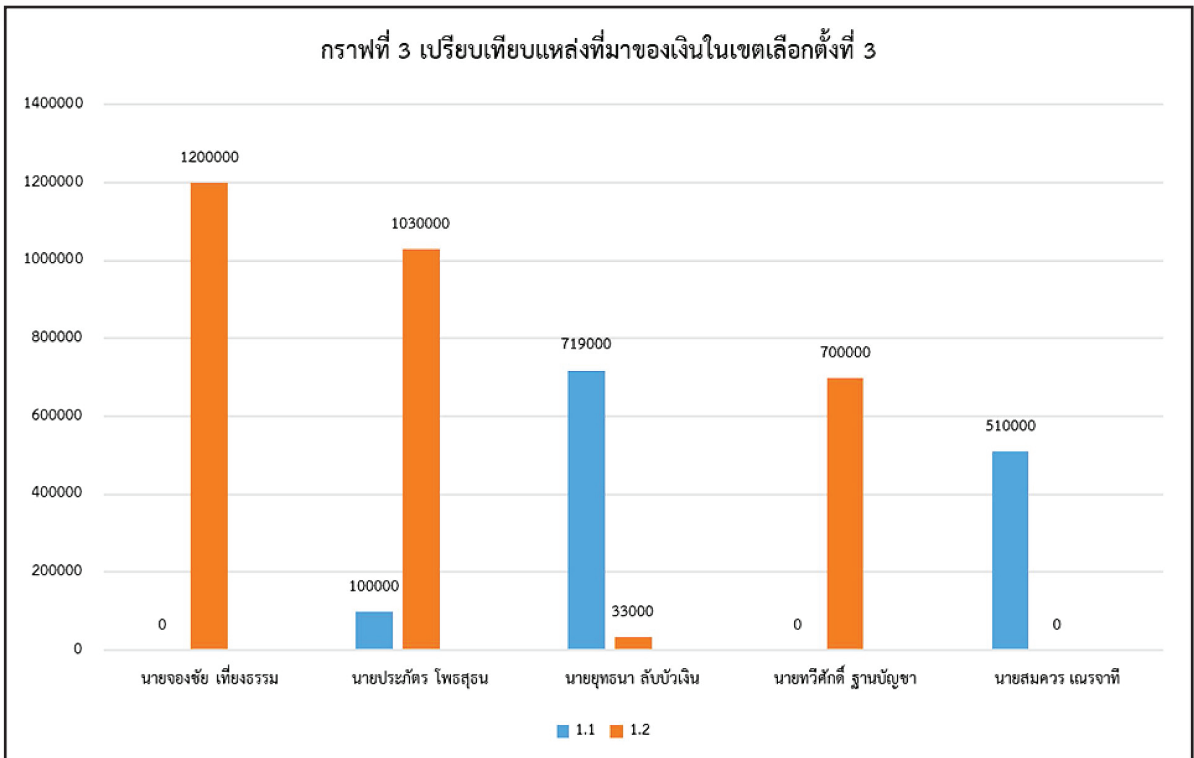
หมายเหตุ * 1.1 หมายถึง เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ 1.2 เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 1.3 หมายถึง เงินจากการบริจาคตาม ม.68

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบรายรับของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับสูงสุด 5 ลำดับแรก (ตารางที่ 6 และกราฟที่ 3) พบว่า มีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 2 คน มีแหล่งที่มาของเงินจาก 2 แหล่ง คือ จากพรรคการเมืองจัดสรรให้ และจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ นายประภัตร โพธสุธน พรรคชาติไทยพัฒนา และนายยุทธนา ลาบัวเงิน พรรคพลังประชารัฐ โดยมีผู้สมัคร

รับเลือกตั้งจำนวน 3 คน แบ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีแหล่งที่มาของเงินจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งเอง จำนวน 2 คน คือ นายจองชัย เทียงธรรม พรรคภูมิใจไทย และนายทวีศักดิ์ ฐานบัญชา พรรคอนาคตใหม่ และผู้สมัครรับเลือกตั้งอีก 1 คน คือ นายสมควร เณรจาทิ พรรครวมพลังประชาชาติไทย ที่ใช้แหล่งเงินจากการสนับสนุนของพรรคการเมืองเพียงแหล่งเดียว

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 3

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายจองชัย เทียงธรรม/ภูมิใจไทย	-	1,200,000	-	1,200,000
นายประภัตร โพธสุธน/ชาติไทยพัฒนา	100,000	1,030,000	-	1,130,000
นายยุทธนา ลาบัวเงิน/พลังประชารัฐ	719,000	33,000	-	752,000
นายทวีศักดิ์ ฐานบัญชา/อนาคตใหม่	-	700,000	-	700,000
นายสมควร เณรจาทิ/รวมพลังประชาชาติไทย	510,000	-	-	510,000

เขตเลือกตั้งที่ 4

ในเขตเลือกตั้งนี้ มีผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีคุณสมบัติให้ลงสมัครรับเลือกตั้งจำนวนทั้งสิ้น 26 คน พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 12 คน มีรายรับหรือแหล่งที่มาของเงินที่ใช้ในการเลือกตั้งจาก 2 แหล่ง คือ พรรคการเมืองจัดสรรให้ และเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ขณะที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 14 คน ที่ใช้เงินจากเพียงแหล่งเดียว ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 2 คน ใช้เงินเฉพาะที่พรรคการเมืองจัดสรรให้ และอีกจำนวน 12 คนที่ใช้เงินส่วนตัวของตนเอง (ตารางที่ 7)

ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับของเงินสูงที่สุดคือ นายเสมอกัน เทียนธรรม จากพรรคชาติไทยพัฒนา มีรายรับจำนวน 1,300,000 บาท โดยเป็นเงินส่วนตัวของผู้สมัครทั้งหมด รองลงมาคือ นายสหัสรัฐ กุลศรี จากพรรคเพื่อไทย มีรายรับจำนวน 979,000 บาท แบ่งเป็นเงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้จำนวน 100,000 บาท

และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 879,700 บาท และลำดับ 3 คือ นายสุจินต์ ศรีวิเชียร พรรคพลังประชารัฐ มีรายรับจำนวน 825,000 บาท แบ่งเป็นเงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้จำนวน 800,000 บาท และเงินส่วนตัวของผู้สมัคร จำนวน 25,000 บาท

หากพิจารณาจากเงินที่พรรคการเมืองจัดสรรให้แล้วพบว่า ในเขตเลือกตั้งนี้ มีพรรคการเมืองที่จัดสรรเงินให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 14 พรรค คือ พรรคเพื่อไทย พรรคประชาธิปัตย์ พรรคภูมิใจไทย พรรคพลังประชารัฐ พรรคชาติพัฒนา พรรคภูมิใจไทย พรรคพลังท้องถิ่นไท พรรคเพื่อชาติ พรรคพลังประชารัฐ พรรคพลังสหกรณ์ พรรคกรีน พรรคประชาธิปไตยไทย พรรคแผ่นดินธรรม และพรรคพลังชาติไทย โดยพรรคพลังประชารัฐจัดสรรให้กับผู้สมัครสูงที่สุดจำนวน 800,000 บาท รองลงมาคือ พรรครวมพลังประชารัฐไทย จำนวน 510,000 บาท และลำดับ 3 คือพรรคภูมิใจไทย จำนวน 255,000 บาท

ในทางตรงกันข้าม ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เงินส่วนตัวของตนเองในการดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งทั้งหมดมีจำนวน 12 พรรค คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคพลังธรรมใหม่ พรรคชาติไทยพัฒนา พรรคอนาคตใหม่ พรรครักษ์ผืนป่าแห่งประเทศไทย พรรคประชาธิปัตย์ใหม่ พรรคพลังปวงชนไทย พรรคประชาชนปฏิรูป พรรคเครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย พรรคครูไทยเพื่อประชาชน พรรคเศรษฐกิจใหม่ พรรคไทยรักธรรม และพรรคประชาไทย โดยผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 ลำดับแรกที่ใช้จำนวนเงินสูงสุดคือนายเสมอกัน เทียงธรรม พรรคชาติไทยพัฒนา ใช้เงินไปจำนวน 1,300,000 บาท รองลงมาคือนายสังวร

แดงทอง พรรคอนาคตใหม่ ใช้เงินไปจำนวน 400,000 บาท และพันโทรุ่ง ผิวช่อม พรรคไทยรักธรรม ใช้เงินไปจำนวน 330,000 บาท

อย่างไรก็ตามเมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบเฉพาะแหล่งเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งทุกคนแล้วพบว่า นายเสมอกัน เทียงธรรม พรรคชาติไทยพัฒนา ใช้เงินสูงสุดจำนวน 1,300,000 บาท รองลงมาคือนายสหัสกุลศรี พรรคเพื่อไทย จำนวน 879,700 บาท และลำดับ 3 คือนางสาวกัลยาณี เฉวียงวาส พรรคเพื่อชาติ จำนวน 550,000 บาท

ตารางที่ 7 แหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 4

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายประชุม กาฬสร/พลังธรรมใหม่	-	122,510	-	122,510
นายเสมอกัน เทียงธรรม/ชาติไทยพัฒนา	-	1,300,000	-	1,300,000
นายสหัสกุลศรี/เพื่อไทย	100,000	879,700	-	979,000
นายสังวร แดงทอง/อนาคตใหม่	-	400,000	-	400,000
จ.ส.อ.วัฒนชัย เจริญศรี/รักษ์ผืนป่าแห่งประเทศไทย	-	50,000	-	50,000
นายสุขสันต์ คงคา/ประชาภิวัฒน์	62,000	5,000	-	67,000
นายเอกนรินทร์ คำทอง/ประชาธิปัตย์	199,999.70	312,000	-	511,999.70
นายนิมิตร สมบูรณ์วิทย์/รวมพลังประชาชาติไทย	510,000	100	-	510,000
นายมานิต แพพิพัฒน์/ชาติพัฒนา	100,000	-	-	100,000
พ.ต.ท.ราชศักดิ์ คงสว่าง/ภูมิใจไทย	255,000	200	-	255,200
นางสาวเครือจรรย์ เรือนทองคำ/พลังท้องถิ่นไท	60,000	145,000	-	205,000
นางสาวกัลยาณี เฉวียงวาส/เพื่อชาติ	160,000	550,000	-	715,000
นายอนุรักษ์ อยู่สายชล/ประชาธิปัตย์ใหม่	-	33,000	-	33,000
นายสุจินต์ ศรีวิเชียร/พลังประชารัฐ	800,000	25,000	-	825,000

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายณพล เอ็มบัณฑิตย์/พลังประชาชนไทย	-	20,000	-	20,000
นางกชพร ฤทธิดำรงโกคิน/ประชาชนปฏิรูป	-	44,750	-	44,750
นายฐิตินันท์ นุ่มบัว/พลังสหกรณ์	12,000	30,000	-	42,000
นางสาวประยูร คนสูงดี/เครือข่ายชาวนาแห่งประเทศไทย	-	18,000	-	18,000
นายคำเขียน เพ็งอุ่น/ครูไทยเพื่อประชาชน	-	20,000	-	20,000
นางสาวเสาะเยยเป๋อ งามยิ่ง/กรีน	30,000	-	-	30,000
นายบรรจง ราตรี/เศรษฐกิจใหม่	-	203,670	-	203,670
นางสาวกรรณิการ์ อินทร์แปลง/ประชาธิปไตยไทย	10,000	930	-	10,930
นายศรีไพล เบ็ญจวรรณ/แผ่นดินธรรม	10,000	270	-	10,270
นางสาวนาฏยา นุชนารถ/พลังชาติไทย	20,000	104,070	-	124,070
พันโทรุ่ง ผิวขุ่ม/ไทรักธรรม	-	330,000	-	330,000
นายประจวบ เจตนะเสน/ประชาไทย	-	80,000	-	80,000

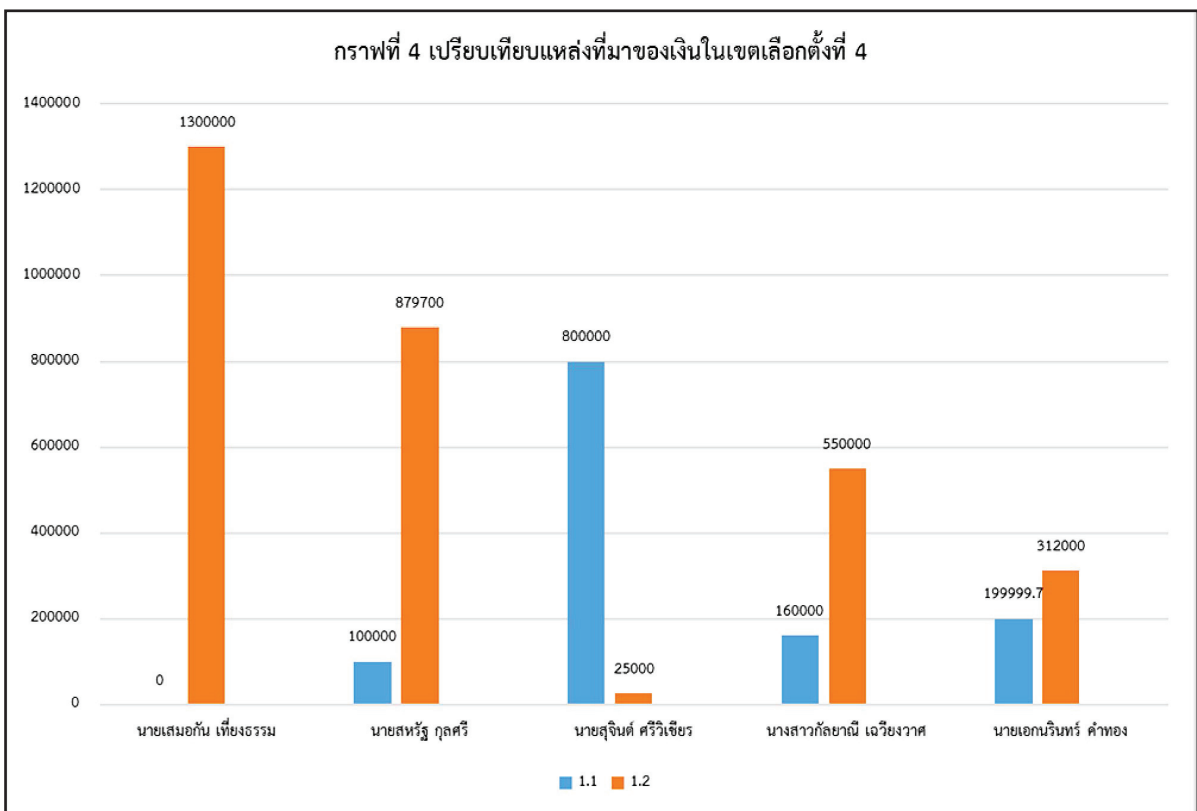
หมายเหตุ * 1.1 หมายถึง เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ 1.2 เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 1.3 หมายถึง เงินจากการบริจาคตาม ม.68

หากวิเคราะห์เปรียบเทียบรายรับของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีรายรับสูงสุด 5 ลำดับแรก (ตารางที่ 8 และกราฟที่ 4) พบว่า มีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 4 คน มีแหล่งที่มาของเงินจาก 2 แหล่ง คือ จากพรรคการเมืองจัดสรรให้ และจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้ง คือ นายสหัสรัฐ กุลศรี พรรคเพื่อไทย นายสุจินต์ ศรีวิเชียร

พรรคพลังประชาชน นางสาวกัลยาณี เฉวียงวาศ พรรคเพื่อชาติ และนายเอกนรินทร์ คำทอง พรรคประชาธิปัตย์ โดยมีผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 1 คน ที่มีแหล่งที่มาของเงินจากเงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงแหล่งเดียว คือ นายเสมอกัน เทียงธรรม พรรคชาติไทยพัฒนา

ตารางที่ 8 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินในเขตเลือกตั้งที่ 4

ชื่อ-สกุล/พรรค	แหล่งที่มา* (บาท)			รวม
	1.1	1.2	1.3	
นายเสมอกัน เทียงธรรม/ชาติไทยพัฒนา	-	1,300,000	-	1,300,000
นายสหรัฐ กุลศรี/เพื่อไทย	100,000	879,700	-	979,000
นายสุจินต์ ศรีวิเชียร/พลังประชารัฐ	800,000	25,000	-	825,000
นางสาวกัลยาณี เฉวียงวาส/เพื่อชาติ	160,000	550,000	-	715,000
นายเอกนรินทร์ คำทอง/ประชาธิปไตย	199,999.70	312,000	-	511,999.70

เงินพรรคการเมืองหรือเงินส่วนตัว แหล่งเงินใดที่นำมาใช้ในการเลือกตั้ง มากกว่ากัน?

เมื่อวิเคราะห์ในรายละเอียดของรายรับหรือแหล่งเงิน
ที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 99 คน จากทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง
นำมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง (ตารางที่ 9 และกราฟที่ 5)

พบว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ จำนวน 45 คน
คิดเป็นร้อยละ 45.46 นำเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการ
เลือกตั้ง ขณะที่อีก 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40.40 นำเงิน
ที่ได้รับมาจากการสนับสนุนของพรรคการเมืองและ
เงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และผู้สมัคร
รับเลือกตั้งจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 13.13 นำเงิน

เฉพาะที่ได้รับมาจากการสนับสนุนของพรรคการเมือง มาใช้จ่ายในการเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว ส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งอีก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.01 ใช้เงินของตนเองและเงินจากการบริจาค

หากวิเคราะห์ในเชิงลึกเป็นรายเขตเลือกตั้ง พบว่า

เขตเลือกตั้งที่ 1 ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 43.48 นำเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองและเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง รองลงไปผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 30.43 นำเงินส่วนตัวของตนเองมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ขณะที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 21.74 ใช้เงินที่พรรคการเมืองสนับสนุนให้แต่เพียงอย่างเดียว และผู้สมัครรับเลือกตั้งอีก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 4.35 ใช้เงินส่วนตัวของตนเองและเงินจากการบริจาค

เขตเลือกตั้งที่ 2 ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 60.0 นำเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง รองลงไปผู้สมัครรับเลือกตั้ง จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 นำเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองและเงินส่วนตัวมาใช้จ่าย

ในการเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ใช้เงินที่พรรคการเมืองสนับสนุนให้แต่เพียงอย่างเดียว

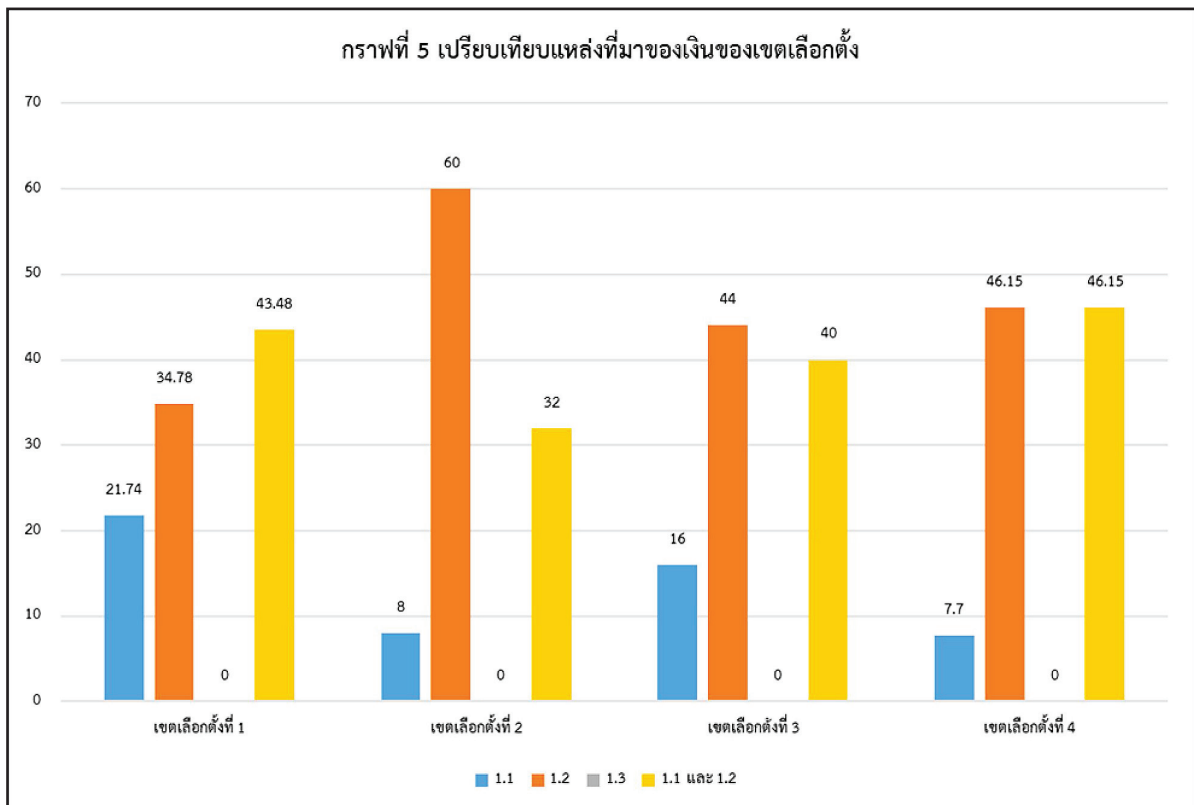
สำหรับในเขตเลือกตั้งที่ 3 นั้นมีลักษณะเดียวกับเขตเลือกตั้งที่ 2 คือ ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 44.0 นำเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง รองลงไปผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 นำเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองและเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งอีกจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 ใช้เงินที่พรรคการเมืองสนับสนุนให้แต่เพียงแหล่งเดียว

ส่วนในเขตเลือกตั้งที่ 4 นั้น ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ใช้เงินส่วนตัวเพียงแหล่งเดียว และผู้สมัครรับเลือกตั้งที่นำเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองและเงินส่วนตัวของตนเองมาใช้จ่ายในการเลือกตั้งนั้นมีจำนวนเท่ากันคือกลุ่มละ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 ขณะที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งที่เหลืออีก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 7.70 ใช้เงินที่พรรคการเมืองสนับสนุนให้แต่เพียงแหล่งเดียว

ตารางที่ 9 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินของเขตเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้ง	แหล่งที่มาของเงิน* จำนวนคน (ร้อยละ)					
	1.1	1.2	1.3	1.1 และ 1.2	1.2 และ 1.3	รวม
1	5 (21.74)	7 (30.43)	-	10 (43.48)	1 (4.35)	23
2	2 (8.0)	15 (60.0)	-	8 (32.0)	-	25
3	4 (16.0)	11 (44.0)	-	10 (40.0)	-	25
4	2 (7.70)	12 (46.15)	-	12 (46.15)	-	26
รวม	13 (13.13)	45 (45.46)	-	40 (40.40)	1 (1.01)	99

หมายเหตุ * 1.1 หมายถึง เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ 1.2 เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 1.3 หมายถึง เงินจากการบริจาคตาม ม.68

เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับเลือกตั้งในนามของพรรคชาติไทยพัฒนาทุกเขตเลือกตั้ง (ตารางที่ 10 และกราฟที่ 6) พบว่า พรรคชาติไทยพัฒนาให้การสนับสนุนเงิน

สำหรับการเลือกตั้งจำนวน 320,000 บาท กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง 3 คน คือ นายสรชิต สัจจิตต์ เขตเลือกตั้งที่ 1 นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เขตเลือกตั้งที่ 2 และนายประภัตร โพธสุธน เขตเลือกตั้งที่ 3 ขณะเดียวกัน

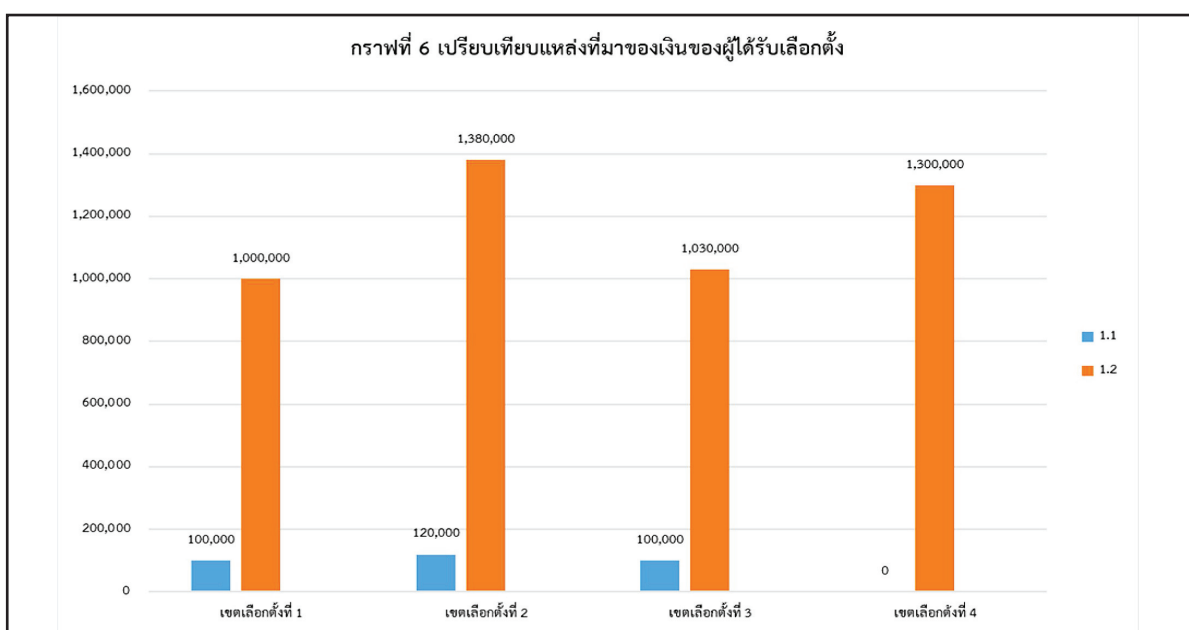
ผู้สมัครรับเลือกตั้งทั้ง 3 คน ก็นำเงินส่วนตัวของตนเอง มาใช้จ่ายในการเลือกตั้งรวมทั้งสิ้น 3,410,000 บาท ทั้งนี้ มีเพียงเขตเลือกตั้งที่ 4 ที่นายเสมอกัน เทียงธรรม ใช้เงินส่วนตัวของตนในการดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งทั้งหมด จากผลการวิเคราะห์จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับเลือกตั้งทั้ง 4 คน นำเงินส่วนตัวของตนเองมาใช้ในการเลือกตั้งในสัดส่วนที่สูงกว่าที่พรรคการเมืองสนับสนุนอย่างมาก

นอกจากนี้ยังพบว่า นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ มีแหล่งเงินจากการสนับสนุนของพรรคการเมืองมากกว่า นายสรชิต สุจิตต์ และนายประภัตร โพธสุธน อย่างไรก็ตามนายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ก็นำเงินส่วนตัวมาดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งสูงสุดกว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งอื่นๆ ด้วยเช่นกัน

ตาราง 10 เปรียบเทียบแหล่งที่มาของเงินของผู้ได้รับเลือกตั้ง

เขตเลือกตั้ง	แหล่งที่มาของเงิน*				
	ผู้ได้รับเลือกตั้ง	1.1	1.2	1.3	รวม
1	นายสรชิต สุจิตต์	100,000	1,000,000	-	1,100,000
2	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	120,000	1,380,000	-	1,500,000
3	นายประภัตร โพธสุธน	100,000	1,030,000	-	1,130,000
4	นายเสมอกัน เทียงธรรม	-	1,300,000	-	1,300,000
รวม		320,000	4,710,000		5,030,000

หมายเหตุ * 1.1 หมายถึง เงินจากพรรคการเมืองจัดสรรให้ 1.2 เงินส่วนตัวของผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขต 1.3 หมายถึง เงินจากการบริจาคตาม ม.68

บทสรุป

จากการวิเคราะห์ข้อมูลแหล่งเงินโดยภาพรวมที่นำเสนอมา สามารถสรุปได้ว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งส่วนใหญ่ จำนวน 45 คน (ร้อยละ 45.46) นำเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ขณะที่อีก 40 คน (ร้อยละ 40.40) นำเงินที่ได้รับมาจากการสนับสนุนของพรรคการเมืองและเงินส่วนตัวมาใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งจำนวน 13 คน (ร้อยละ 13.13) นำเงินเฉพาะที่ได้รับมาจากการสนับสนุนของพรรคการเมืองมาใช้จ่ายในการเลือกตั้งเพียงอย่างเดียว และมีผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ 1 เพียงคนเดียว (ร้อยละ 1.01) ใช้เงินของตนเองและเงินจากการบริจาคจำนวนเงิน 100 บาท

ส่วนผู้ที่ได้รับเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น มีจำนวน 3 คน จากเขตเลือกตั้งที่ 1 2 และ 3 ที่ใช้แหล่งเงินจาก 2 แหล่ง คือเงินจากที่พรรคการเมืองสนับสนุนและเงินของผู้สมัครรับเลือกตั้งเอง โดยในส่วนของเงินสนับสนุนจากพรรคการเมืองนั้น มีข้อสังเกตจากการค้นพบว่า นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ได้รับเงินสนับสนุนจากพรรคชาติไทยพัฒนามากกว่า นายสรชาติ สุขจิตต์ และนายประภัตร โพธสุธน และเมื่อวิเคราะห์สัดส่วนของจำนวนเงินที่มาจากแหล่งเงินส่วนตัวของผู้ได้รับเลือกตั้งทั้ง 3 คน พบว่า สูงกว่าเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมือง ทั้งนี้ผู้ได้รับเลือกตั้งเพียงคนเดียวจากเขตเลือกตั้งที่ 4 คือ นายเสมอกัน เทียงธรรม ใช้เงินเพียงแหล่งเดียว คือเป็นเงินส่วนตัวของตนเองทั้งหมดที่นำมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการเลือกตั้งครั้งนี้

แม้แนวคิดในการสนับสนุนพรรคการเมืองที่กล่าวมาข้างต้น คือรูปแบบที่ 1 การสนับสนุนโดยตรง ได้แก่ การที่รัฐได้จัดสรรเงินจากงบประมาณประจำปี หรือประโยชน์อย่างอื่นแก่พรรคการเมือง แต่ผลจาก

การวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าจากรายงานการเงินของผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นยากที่จะวิเคราะห์ได้ว่าเป็นการสนับสนุนจากรัฐโดยตรงหรือไม่ เพราะสิ่งที่ข้อเท็จจริงจากรายงานทางการเงิน ผู้สมัครรับเลือกตั้งรายงานเพียงว่า ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองเท่านั้น เพราะโดยหลักการแล้วพรรคการเมืองอาจได้รับเงินสนับสนุนทางอ้อมก็ได้ และรูปแบบที่ 2 การสนับสนุนทางอ้อม ได้แก่ การที่รัฐส่งเสริมให้บุคคลและเอกชนบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมืองและให้นำเงินที่ได้บริจาคให้แก่พรรคการเมืองนั้นมาคำนวณเพื่อหักลดหย่อนในยอดของเงินรายได้ที่จะพึงประเมินเพื่อเสียภาษีเงินได้ประจำปี การสนับสนุนในรูปแบบนี้ก็เช่นเดียวกัน ดังข้อมูลที่น่าเสนอในส่วนบทสรุปพบว่า มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเพียงรายเดียวที่แสดงในรายงานว่ามีแหล่งเงินจากการบริจาคจำนวน 100 บาท ซึ่งอาจสะท้อนว่าคนไทยส่วนใหญ่มิมีแนวคิดในการที่จะบริจาคเงินเพื่อสนับสนุนพรรคการเมืองหรือผู้สมัครรับเลือกตั้ง หรืออาจเพราะขาดความรู้ความเข้าใจว่าการบริจาคเงินสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งสามารถนำยอดเงินที่บริจาคหักลดหย่อนภาษีประจำปีได้ หรือแม้จะมีความรู้ในเรื่องดังกล่าวแต่ก็อาจไม่เห็นความสำคัญและประโยชน์ที่จะได้รับจากรายการดังกล่าวก็ได้ ซึ่งผลการวิเคราะห์สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร ชำรงลักษณะ (2561, น. บทคัดย่อ) เรื่อง บทบาทของคณะกรรมการเลือกตั้งกับการกำกับดูแลธรรมาภิบาลด้านการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไทย ที่เสนอว่า การกำหนดกติกา และกฎเกณฑ์ในการจัดสรรและสัดส่วนการใช้จ่ายเงินอุดหนุนที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของพรรคการเมือง และยังเสนอให้มุ่งเน้นการใช้จ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการให้ความรู้ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ของประชาชน และการมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย รวมถึงสอดคล้องกับการศึกษาของมูลนิธิเพื่อการพัฒนากระบวนการเลือกตั้งนานาชาติ (The

International Foundation for Electoral System) ที่กล่าวถึงความสัมพันธ์ของการเงินกับการเมืองว่า เงินอาจช่วยให้ผู้เข้าแข่งขันในสนามการเมืองสามารถส่งสารทางการเมืองถึงผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ แต่ด้วยทุนของผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ไม่เท่ากันก็อาจทำลายการแข่งขันเช่นกัน (อัมพร อารังลักษณ์, 2561, น. 58) งานของ สมปอง บุณวิระกุล. (2560, น. บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองขนาดเล็ก ที่พบว่าจากการนำหลักเกณฑ์และวิธีการให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองยังไม่อาจบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่ก่อให้เกิดปัญหาและมีช่องทางให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมาโดยมิได้มีเจตนาที่จะดำเนินกิจการทางการเมืองอย่างแท้จริงแสวงหาผลประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการใช้จ่ายเงินผิดวัตถุประสงค์ อันเกิดจากวิธีการให้เงินสนับสนุน ปัญหาคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์และวิธีการให้เงินสนับสนุนพรรคการเมือง ประกอบกับปัญหาของหลักเกณฑ์และวิธีการให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองในส่วนบุคคลสมบัติของพรรคการเมืองที่จะมีสิทธิได้รับเงินสนับสนุนก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติแก่พรรคการเมืองขนาดเล็ก ส่งผลให้การดำรงอยู่ของพรรคการเมืองขนาดเล็กเป็นไปด้วยความยากลำบาก และขาดความเข้มแข็ง และงานของ วรพจน์ บุญพร. (2548, น. บทคัดย่อ). เรื่อง การสนับสนุนพรรคการเมือง โดยรัฐ : ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541 ที่พบว่าหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนแก่พรรคการเมืองยังไม่บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ แต่กลับเป็นช่องทางให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นมาโดยไม่มีเจตนาที่จะดำเนินกิจกรรมทางด้านการเมืองอย่างแท้จริงแสวงหาผลประโยชน์จากหลักเกณฑ์ดังกล่าว ก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติให้แก่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่

ทำให้พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นใหม่ดำรงอยู่ด้วยความยากลำบากจนถูกยุบพรรคไปในที่สุด อีกทั้งวิธีการให้เงินสนับสนุนยังก่อให้เกิดปัญหาการใช้เงินที่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540

ท้ายที่สุดนี้อาจกล่าวได้ว่า แหล่งที่มาของเงินที่ใช้ในการเลือกตั้งของผู้รับสมัครรับเลือกตั้งในจังหวัดสุพรรณบุรีนั้น โดยส่วนใหญ่เป็นแหล่งเงินของผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสำคัญ รองลงมาคือจากการสนับสนุนของพรรคการเมือง ข้อค้นพบนี้อาจกล่าวได้ว่า ปัจจัยแหล่งที่มาของเงินมีความสัมพันธ์กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง โดยเฉพาะผู้สมัครรับเลือกตั้งที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี และ/หรือได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมืองมีโอกาสที่จะได้รับเลือกตั้งมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจด้อยกว่า ในทางตรงกันข้ามข้อมูลที่ค้นพบนี้อาจสะท้อนให้เห็นว่า หากผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่มีเงินทุนเป็นของตนเอง และ/หรือไม่ได้รับการสนับสนุนจากพรรคการเมือง หรือจากการบริจาคในจำนวนที่มากพอต่อการดำเนินกิจกรรมการเลือกตั้งแล้วโอกาสในการที่จะเอาชนะการเลือกตั้งคงเป็นไปได้ยาก

บทความนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเพียงเฉพาะจังหวัดสุพรรณบุรี และเป็นข้อมูลที่มีการรายงานอย่างเป็นทางการต่อสำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรีเท่านั้น ผู้เขียนเห็นว่า หากได้มีการศึกษาภาพรวมในระดับภาค ระดับประเทศ หรือการศึกษาในรายพรรคการเมืองเพิ่มเติม น่าจะช่วยให้เห็นทิศทางของแหล่งเงินทุนหรือการสนับสนุนพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งนำมาใช้ในการเลือกตั้ง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเลือกตั้งทั้งในส่วนของการดำเนินงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพรรคการเมือง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย อีกระดับหนึ่ง

รายการอ้างอิง

- กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (ม.ป.ป.). *การสนับสนุนพรรคการเมือง*. สืบค้นจาก http://ect.go.th/fdp/ewt_news.php?50
- การเงินและการสนับสนุนพรรคการเมือง. (ม.ป.ป.). สืบค้นจาก <http://edoc.parliament.go.th>getfile>file=04>
- ฐปนรรต พรหมอินทร์. (2562). *โครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาความเคลื่อนไหวทางการเมือง และพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 จังหวัดสุพรรณบุรี*. กรุงเทพฯ : สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- ธโสธร ตูทองคำ. (2559). หน่วยที่ 8 กระบวนการการเลือกตั้ง. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสถาบันและกระบวนการทางการเมืองไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระราชบัญญัติว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560. (2560, 7 ตุลาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 105 ก. น. 21. สืบค้นจาก http://parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/25_politic/more_news.php?cid=145
- วรพจน์ บุญพร. (2548). *การสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ : ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2541*. (วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ. สืบค้นจาก <http://libdoc.dpu.ac.th/thesis/113394.pdf>
- สมปอง บุญวีระกุล. (2560). *การให้เงินสนับสนุนพรรคการเมืองขนาดเล็ก*. (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะรัฐศาสตร์, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร. สืบค้นจาก http://ethesisarchive.libraly.tu.ac.th>thesis/2017/TU_2017_5903011160_7599_9350.pdf
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสุพรรณบุรี. (2562) *ข่าวสาร/ประชาสัมพันธ์ เรื่อง ผลการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ส.ส.* สืบค้นจาก http://ect.go.th/suphanburi/more_news.php?cid=34
- อริย์ธัช แก้วเกาะสะบ้า. (2561). *การบริจาคเงินให้แก่พรรคการเมือง*. สืบค้นจาก https://parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=47852&filename=house_2558_2
- อำพร อารังลักษณ์. (2561). *บทบาทของคณะกรรมการการเลือกตั้งกับการกำกับดูแลธรรมาภิบาลด้านการบริหารกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองไทย: เอกสารการศึกษาค้นคว้าส่วนบุคคล หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง*. สืบค้นจาก http://ect.go.th/ect_th/news_all.php?cid=256